

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **Otín Green Power, s. r. o.**, se sídlem Vídeňská 172, Jesenice u Prahy – Vestec, zastoupeného Mgr. Filipem Macháčkem, advokátem se sídlem Přemyslovská 28, Praha 3, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, za účasti: **E.ON Distribuce, a. s.**, se sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, České Budějovice, zastoupeného JUDr. Vojtěchem Augustinem, advokátem se sídlem Senovážné nám. 2, České Budějovice, proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Českých Budějovicích ze dne 30. 9. 2011, čj. 4493/11-1200, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 9. 2012, čj. 10 Af 168/2011 – 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

- 1. Finanční úřad v Českých Budějovicích zamítl stížnost žalobce na postup plátce daně (osoby zúčastněné na řízení) podle § 237 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutím ze dne 29. 7. 2011, čj. 362822/11/077910302673.

2. Finanční ředitelství v Českých Budějovicích zamítlo odvolání žalobce proti rozhodnutí správce daně rozhodnutím ze dne 30. 9. 2011, čj. 4493/11-1200.

II.

3. Žalobce napadl rozhodnutí finančního ředitelství žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích. Krajský soud přerušil řízení o žalobě usnesením ze dne 27. 3. 2012, čj. 10 Af 168/2011 – 26, protože u Ústavního soudu byl podán návrh na zrušení části zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

4. Rozsudkem ze dne 24. 9. 2012, čj. 10 Af 168/2011 – 30, krajský soud rozhodl o pokračování v řízení a zamítl žalobu.

5. Krajský soud posoudil většinu námitek na základě shrnutí závěrů obsažených v nálezů Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11. Ústavní soud neshledal tvrzenou protiústavnost zákona č. 180/2005 Sb. Ústavní soud se zabýval také námitkami porušení důvěry v právo, zákazu retroaktivity, principu přiměřenosti a rovnosti, ale neshledal porušení těchto principů. Krajský soud odkázal na předmětný náleží a uzavřel, že zákonné garance poskytnuté výrobcům elektřiny z obnovitelných zdrojů nebyly porušeny. Daňové orgány postupovaly v souladu se zákonem č. 180/2005 Sb., jejich rozhodnutí proto byla věcně správná. Zároveň tyto orgány nebyly oprávněny posoudit protiústavnost předmětného zákona.

6. Podle krajského soudu byla nedůvodná i námitka formálních nedostatků rozhodnutí finančního ředitelství. Rozhodnutí bylo žalobci doručeno v elektronické podobě a splnilo požadavky směrnice 1999/93/ES o zásadách Společenství pro elektronické podpisy i zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů. Bylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem včetně uvedení názvu funkce pracovníce určené interními předpisy finančního ředitelství k podepisování. Rozhodnutí obsahovalo i další náležitosti stanovené daňovým řádem. Navíc žalobce neuvedl, zda využil možností nabízených daňovým řádem k odstranění pochybností, a to nahlédnutí do daňového spisu, žádosti o vydání kopie rozhodnutí nebo zajištění autorizované konverze dokumentu.

III.

7. Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

8. Stěžovatel namítl, že rozsudek krajského soudu byl nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, protože pouze odkázal na náleží Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11. V žalobě stěžovatel obsáhle vylíčil své námitky proti právní úpravě i proti postupu finančního ředitelství v nyní posuzované věci. Krajský soud se k těmto námitkám nijak nevyjádřil.

9. Dále stěžovatel tvrdil nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatečné vypořádání žalobní námitky, podle níž rozhodnutí finančního ředitelství nebylo vyhotoveno a doručeno zákonem předepsaným postupem. Stěžovatel odkázal na náležitosti rozhodnutí stanovené v § 32 odst. 2 a 7 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, a zdůraznil, že v daňovém řízení lze ukládat povinnosti pouze rozhodnutím s předepsaným obsahem.

10. Na rozhodnutí finančního ředitelství se nachází podpis neznámé platnosti. Krajský soud se k tomu nevyjádřil a nepřezkoumatelně uzavřel, že rozhodnutí „*bylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem včetně uvedení názvu funkce pracovníce určené interními předpisy žalovaného k podepisování*“.

11. Stěžovatel proto zopakoval, že rozhodnutí finančního ředitelství neobsahovalo vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka správce daně s uvedením jména, příjmení a funkce a otisk úředního razítka se státním znakem, ani zaručený elektronický podpis pracovníka a jeho kvalifikovaný certifikát. Rozhodnutí finančního ředitelství bylo proto nicotné (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, čj. 6 A 76/2001 – 96, č. 793/2006 Sb. NSS).

12. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, čj. 8 Afs 18/2005 – 78, č. 699/2005 Sb. NSS, je daňové rozhodnutí neplatné, pokud postrádá některou ze stanovených náležitostí (formální aspekt) a zároveň chybějící náležitost je základní náležitostí (materiální aspekt). V nyní posuzované věci byl chybějící podpis i platný zaručený elektronický podpis pracovníka podstatnou vadou způsobující nezákonnost rozhodnutí finančního ředitelství.

13. Krajský soud pouze obecně odkázal na směrnici 1999/93/ES a zákon o elektronickém podpisu a přičetl stěžovateli k tíži, že neuvedl, zda využil možností nabízených daňovým řádem k odstranění svých pochybností. Podle stěžovatele však nebylo jeho povinností zhojovat vady či chybějící podstatné náležitosti předmětného rozhodnutí.

IV.

14. Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti podotkl, že rozhodnutí finančního ředitelství bylo vydáno na základě daňového řádu, nikoliv na základě zákona č. 337/1992 Sb. Předmětné rozhodnutí splňuje zákonné náležitosti stanovené v § 102 daňového řádu.

15. Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

V.

16. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

17. Kasační stížnost není důvodná.

18. Nejvyšší správní soud neshledal rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným. Námitky uplatněné stěžovatelem v žalobě se opíraly především o tvrzenou protiústavnost zákona č. 180/2005 Sb., z níž stěžovatel dovodil nesprávné posouzení právní otázky správními orgány. Stěžovatel uplatnil žalobní námitky pouze obecně, aniž by upřesnil, jaké konkrétní dopady by odvod z elektřiny ze slunečního záření mohl mít na jeho podnikatelskou činnost. Krajský soud nepochybil, pokud vypořádal tyto námitky odkazem na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 a shrnul jeho podstatné závěry. Nález Ústavního soudu plně dopadal na námitky uváděné stěžovatelem v žalobě v nyní posuzované věci a vyvracel jejich důvodnost.

19. Byť podle Ústavního soudu nelze vyloučit, že v individuálních případech některé z posuzovaných ustanovení o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů může působit na výrobce elektřiny likvidačně nebo zasáhnout samotnou majetkovou podstatu výrobce v rozporu s čl. 11 Listiny, a v takovém případě by jeho použití bylo protiústavní, stěžovatel neuplatnil v tomto směru v žalobě žádné konkrétní námitky a nepředložil žádné konkrétní důkazy vztahující se k němu samotnému. Krajský soud proto nebyl povinen zabývat se možnou nepřípustností nepravé retroaktivity a jeho odkaz na nálezy Ústavního soudu byl dostatečným vypořádáním odpovídajících žalobních námitek (srov. rozsudky ze dne 28. 11. 2012, čj. 8 Afs 60/2012 – 27, či ze dne 20. 12. 2012, čj. 1 Afs 80/2012 – 40).

20. Dále stěžovatel namítl, že rozhodnutí finančního ředitelství postrádalo vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka správce daně s uvedením jména, příjmení a funkce a otisk úředního razítka se státním znakem, nebo zaručený elektronický podpis pracovníka a jeho kvalifikovaný certifikát. Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani této námitce.

21. Rozhodnutí daňových orgánů musí podle § 102 odst. 1 písm. g) daňového řádu obsahovat mimo jiné podpis úřední osoby s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení a otisk úředního razítka. Tuto náležitost lze nahradit uznávaným elektronickým podpisem úřední osoby. V této souvislosti zdejší soud podotýká, že stěžovatel nesprávně odkázal na náležitosti rozhodnutí podle § 32 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb., který na posuzovanou věc nedopadá.

22. Finanční ředitelství doručilo stěžovateli napadené rozhodnutí prostřednictvím datové schránky podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí doručené v elektronické podobě prostřednictvím datové schránky proto mělo být opatřeno uznávaným elektronickým podpisem. Podle § 17 zákona o elektronickém podpisu je uznávaný elektronický podpis tvořen zaručeným elektronickým podpisem [§ 2 písm. b) zákona o elektronickém podpisu], k němuž je připojen kvalifikovaný certifikát [§ 2 písm. l) ve spojení s § 12 téhož zákona].

23. Nejvyšší správní soud z doručenek založených ve spisu ověřil, že napadené rozhodnutí bylo opatřeno výše uvedenými náležitostmi. Rozhodnutí finančního ředitelství proto nebylo neplatné z důvodu chybějících podstatných náležitostí, tím spíše pak nebylo nicotné.

24. Pokud si stěžovatel vytiskl doručené rozhodnutí z datové schránky bez autorizované konverze, je zřejmé, že na vytištěné písemnosti nebyly uvedeny údaje o certifikátu, který byl k datové zprávě připojen. Požádal-li by však stěžovatel o autorizovanou konverzi dokumentu, kterou zajišťují kontaktní místa veřejné správy, tzv. Czech POINT (seznam kontaktních míst obsahuje § 8a odst. 2 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů) byla by písemnost konvertována do ověřené listinné podoby včetně údajů o zaručeném elektronickém podpisu a kvalifikovaném certifikátu. Odkazem na možnost elektronické konverze krajský soud tedy nepožadoval po stěžovateli, aby dodatečně zhojil vady předmětného rozhodnutí, jak se stěžovatel domníval. Krajský soud pouze upozornil stěžovatele na možnost, jak si stěžovatel mohl ověřit platnost příslušného dokumentu, měl-li pochybnosti o připojení zaručeného elektronického podpisu nebo kvalifikovaného certifikátu. Nejvyšší správní soud neshledal odůvodnění krajského soudu k této otázce nedostatečným, a tedy ani nepřezkoumatelným.

25. Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek krajského soudu nezákonným ani nepřezkoumatelným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

26. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem. V tomto řízení však osobě zúčastněné na řízení nebyla uložena žádná povinnost, Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. dubna 2013

JUDr. Jan Passer
předseda senátu